

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نام درس

آشنایی با وحی و کتب آسمانی

سرفصل جلسات

استاد

محمد کاظم شاکر

تنظیم:

آموزش‌های آزاد مرکز آموزش الکترونیکی دانشگاه قرآن و حدیث

فروردین ۱۳۹۵

فهرست

۳	معرفی درس آشنایی با وحی و کتب آسمانی
۴	جلسه اول
۴	آشنایی با مفاهیم وحی، دین، کتب مقدس و آسمانی
۵	جلسه دوم
۵	کاربردهای وحی و مشتقات آن در قرآن کریم
۶	جلسه سوم
۶	سرشت وحی پیامبران
۷	جلسه چهارم
۷	سرشت وحی پیامبر اسلام و شیوه‌های دریافت آن
۸	جلسه پنجم
۸	تفاوت وحی با الهام، شعر، کهنات، رؤیا و مکاشفه
۹	جلسه ششم
۹	رویکردهای کلامی و فلسفی وحی
۱۰	جلسه هفتم
۱۰	وحی از دیدگاه یهودیت و مسیحیت
۱۱	جلسه هشتم
۱۱	کتب مقدس یهودیان و اجزای آن
۱۲	جلسه نهم
۱۲	اپوکریفای عهد عتیق
۱۳	جلسه دهم
۱۳	کتاب مقدس یهودیان و اجزای آن (مروری بر تورات)
۱۴	جلسه یازدهم
۱۴	کتاب مقدس یهودیان و اجزای آن (مروری بر بخش نبوئیم و کتوبیم)
۱۵	جلسه دوازدهم
۱۵	عهد جدید و اقسام نوشته‌های مسیحی
۱۶	جلسه سیزدهم
۱۶	انجیل در دیدگاه قرآن و مسیحیت
۱۷	جلسه چهاردهم
۱۷	اپوکریفای عهد جدید
۱۸	جلسه پانزدهم
۱۸	بازتاب کتب آسمانی در قرآن
۱۹	جلسه شانزدهم
۱۹	کتب آسمانی یهود، نصاری و بشارت آخرین پیامبر

معرفی درس آشنایی با وحی و کتب آسمانی

هدف از ارائه این درس، آشنایی دانشجویان با وحی و کتب آسمانی است که در دو بخش به آن پرداخته شد. در بخش نخست ماهیت وحی، معنای وحی، کاربردهای وحی در قرآن کریم، وحی از دیدگاه متکلمان و فلاسفه و وحی از دیدگاه یهودیان و مسیحیان مورد بررسی قرار گرفت و در بخش دوم به کتب آسمانی یهودیان و مسیحیان پرداخته شد که در دو بخش عهد قدیم و جدید ارائه شده است.

جلسه اول

آشنایی با مفاهیم وحی، دین، کتب مقدس و آسمانی

اهداف درس

آشنایی با:

- ✓ وحی در لغت و اصطلاح؛
- ✓ ادیان وحیانی و غیر وحیانی؛
- ✓ کتاب‌های آسمانی و مقدس.

اهداف درس

درآمد

۱. معنای وحی
الف) معنای لغوی
ب) معنای اصطلاحی
 ۲. مفهوم دین
 ۳. کتاب‌های آسمانی و مقدس
- چکیده

جلسه دوم

کاربردهای وحی و مشتقات آن در قرآن کریم

اهداف درس

آشنایی با:

- ✓ کاربردهای وحی و مشتقات آن در قرآن؛
- ✓ انواع القای وحی؛
- ✓ شیوه‌های سخن گفتن خدا با انسان.

اهداف درس

- مروری بر مباحث پیشین
- کاربرد وحی در قرآن کریم
- نمونه‌ها (۱)
- نمونه‌ها (۲)
- شیوه‌های سخن گفتن خدا با انسان
- چکیده

جلسه سوم

سرشت وحی پیامبران

اهداف درس

آشنایی با:

✓ برخی از نظریه‌ها پیرامون چگونگی وحی پیامبران.

اهداف درس

مروری بر مباحث پیشین

سرشت وحی پیامبران

۱. نظریهٔ املای الفاظ

۲. نظریهٔ القای معانی

۳. نظریهٔ تجربهٔ دینی

الف) دیدگاه شلایر ماخر

ب) دیدگاه رودلف اتو

چکیده

جلسه چهارم

سرشت وحی پیامبر اسلام و شیوه‌های دریافت آن

اهداف درس

آشنایی با:

✓ کیفیت و شیوه‌های دریافت وحی پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله)

اهداف درس

مروری بر مباحث پیشین

سرشت وحی پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله)

شیوه بیان قرآن کریم

شیوه‌های دریافت وحی توسط پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله)

۱. وحی در حالت رؤیا

۲. وحی در حالت بیداری (با حواس باطنی)

۳. وحی در حالت بیداری (با حواس ظاهری)

چکیده

جلسه پنجم

تفاوت وحی با الهام، شعر، کهانت، رؤیا و مکاشفه

اهداف درس

آشنایی با:

✓ کهانت، الهام، مکاشفه، رؤیا و تفاوت آن‌ها با وحی.

اهداف درس

مروری بر مباحث پیشین

کهانت

الهام

رؤیا و مکاشفه

چکیده

جلسه ششم

رویکردهای کلامی و فلسفی وحی

اهداف درس

آشنایی با:

✓ دیدگاه متکلمان و فیلسوفان در باره وحی.

اهداف درس

مروری بر مباحث پیشین

رویکردهای کلامی و فلسفی وحی

وحی شناسی با رویکرد کلامی

وحی شناسی با رویکرد فلسفی

چکیده

جلسه هفتم

وحی از دیدگاه یهودیت و مسیحیت

هدف درس

آشنایی با:

✓ مفهوم وحی در دیدگاه یهودیت و مسیحیت.

اهداف درس

مروری بر مباحث پیشین

۱. وحی در آیین یهودیت

۲. وحی در آیین مسیحیت

چکیده

جلسه هشتم

کتاب مقدس یهودیان و اجزای آن

هدف درس

آشنایی با:

✓ کتاب مقدس یهودیان و اجزای آن.

اهداف درس

درآمد

بخش‌های کتاب مقدس یهودیان

اجزای کتاب مقدس یهودیان

اجزای نبوئیم و کتوبیم

چکیده

جلسه نهم اپوکریفای عهد عتیق

اهداف درس

آشنایی با:

- ✓ معنای اپوکریفا؛
- ✓ کتب اپوکریفای عهد عتیق؛
- ✓ کتب قانونی از نظر مسیحیان کاتولیک و ارتدوکس.
- ✓ کتب مقدس یهودیان و اجزای آن.

اهداف درس

درآمد

مفهوم اپوکریفا

اپوکریفای عهد عتیق

انواع کتاب‌های اپوکریفا

نکاتی در مورد کتاب‌های قانونی ثانی

چکیده

جلسه دهم

کتاب مقدس یهودیان و اجزای آن (مروری بر تورات)

هدف درس

آشنایی با:

✓ تورات و نمونه‌هایی از اسفار پنج‌گانه.

اهداف درس

درآمد

مروری بر تورات

چند نمونه از سفرهای پنج‌گانه (۱)

چند نمونه از سفرهای پنج‌گانه (۲)

چکیده

جلسه یازدهم

کتاب مقدس یهودیان و اجزای آن (مروری بر بخش نبوئیم و کتوبیم)

هدف درس

آشنایی با:

✓ بخش نبوئیم و کتوبیم.

اهداف درس

مروری بر مباحث پیشین

درآمد

مروری بر بخش نبوئیم و کتوبیم

بخش نبوئیم (۲)

بخش کتوبیم

چکیده

جلسه دوازدهم

عهد جدید و اقسام نوشته‌های مسیحی

هدف درس

آشنایی با:

- ✓ نوشته‌های عهد جدید مسیحی؛
- ✓ اقسام، محتوا و ساختار کتب عهد جدید.

اهداف درس

- مروری بر مباحث پیشین
- عهد جدید و اقسام نوشته‌های مسیحی
- محتوا و ساختار کتب عهد جدید
- مروری بر کتب عهد جدید مسیحیان
- کتاب مکاشفه
- چکیده

جلسه سیزدهم

انجیل در دیدگاه قرآن و مسیحیت

هدف درس

آشنایی با:

✓ انجیل در دیدگاه قرآن و مسیحیت؛

✓ دفاع از نظریه قرآن.

اهداف درس

مروری بر مباحث پیشین

انجیل در دیدگاه قرآن

انجیل در دیدگاه مسیحیت

دفاع از نظریه قرآن

اثبات نظریه قرآن

چکیده

جلسه چهاردهم آپوکریفای عهد جدید

اهداف درس

آشنایی با:

✓ آپوکریفای عهد جدید.

اهداف درس

مروری بر مباحث پیشین

آپوکریفای عهد جدید

معرفی شخصیت بارنابا

بررسی انجیل بارنابا

چکیده

جلسه پانزدهم

بازتاب کتب آسمانی در قرآن

اهداف درس

آشنایی با:

- ✓ زمان نزول کتاب بر پیامبران؛
- ✓ مفهوم کتاب، صُحُف، زبور و الواح؛
- ✓ کتاب‌های آسمانی در قرآن.

اهداف درس

درآمد

مفهوم کتاب

مفهوم صحف

مفهوم زبور و زبور^{سج}

دیدگاه قرآن در باره تورات و انجیل

چکیده

جلسه شانزدهم

کتاب آسمانی یهود، نصاری و بشارت آخرین پیامبر

اهداف درس

آشنایی با:

اشارات قرآن کریم به بشارت ظهور پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله) در کتب آسمانی؛
بشارت‌های مربوط به پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله) در تورات و انجیل.

اهداف درس

مروری بر مباحث پیشین

کتاب آسمانی یهود و نصاری و بشارت آخرین پیامبر

اشارات قرآن کریم در باره بشارت ظهور پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله) در کتب آسمانی (۱)

اشارات قرآن کریم در باره بشارت ظهور پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله) در کتب آسمانی (۲)

بشارت‌های ظهور پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) در تورات

بشارت‌های ظهور پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) در انجیل

چکیده

«پایان»